

Klaus Vilner
Pallies le Bourg
F-12540 Le Clapier
France

telefon nummer : +33 5 65 99 38 21
telefax nummer : +33 5 65 99 38 21
e-mail: Klaus.Vilner@wanadoo.fr

Le Clapier, den 29. januar 2011.

Til medlemmerne af
Folketingets Skatteudvalg og til
Skatteminister Troels Lund Poulsen,
Folketinget,
Christiansborg,
DK – 1218 København K.

Vedrørende lovforslag L 122/2010-11, Forslag til lov om ændring af lov om opsigelse af dobbeltbeskatningsoverenskomster mellem Danmark og henholdsvis Frankrig og Spanien.

Herved skal jeg tillade mig at fremsætte nogle bemærkninger i anledning af, at Skatteminister Troels Lund Poulsen den 26. januar 2011 har fremsat et lovforslag i Folketinget om ændring af loven om opsigelse af dobbeltbeskatningsoverenskomsterne med Frankrig og Spanien, herunder om mulighederne for, at Danmark kan afslutte nye dobbeltbeskatningsoverenskomster med de to lande.

Genindførelsen af overgangsordningerne for danske tjenestemandspensionister, der allerede boede i Frankrig og modtog tjenestemandspension, da opsigelsesloven i sin tid blev vedtaget i Folketinget, er en konsekvens af, at Frankrig ikke har indført en dertil svarende lempelsesregel. Derfor foreslås den samme overgangsregel indført, som i sin tid fremgik af den oprindelige lov, som alle medlemmer af Folketinget har stemt for.

Indførelse af skattefrihed for danske piloter og dansk kabinepersonale med bopæl i Frankrig og i Spanien skyldes, at disse personalegrupper var kommet alvorligt i klemme som følge af bortfaldet af dobbeltbeskatningsoverenskomsterne, som gjorde at de nu skulle betale dansk skat af deres løn selvom de hidtil før dobbeltbeskatningsoverenskomsternes bortfald kun havde betalt fransk eller spansk skat. Der er vel nærmest tale om, at de er blevet ofre for en technicality ved, at der ikke i kildeskatteloven er taget hensyn til, at et internationalt luftfarts- eller skibsfartskonsortium kan have personer ansat i en afdeling i Danmark samtidig med at den effektive ledelse befinder sig udenfor Danmark. Det er netop tilfældet for SAS, og de upåregnede virkninger af denne technicality løses nu med lovforslaget.

Begge ændringerne forekommer mig derfor velbegrundede.

Efterhånden har både Danmark og Frankrig løst de problemer, der er opstået for private ved at dobbeltbeskatningsoverenskomsten er blevet opsagt. I Danmark gennemførte man i foråret 2009 en lov om ændring af opsigelsesloven, der løste problemerne for personer, der er hjemmehørende i Danmark, og som modtager løn eller pension fra den franske stat m. v., og i Frankrig har man i august måned 2010 indført dobbeltbeskatningslempelse for personer, der er skattepligtige i Frankrig, og som modtager indtægter fra Danmark, således at den franske skat af disse indtægter kan nedsættes med dansk skat som måtte være blevet betalt af de samme indtægter.

Der har altså i begge lande været en vilje til at løse opståede problemer, som har vist sig som en følge af den danske opsigelse af dobbeltbeskatningsoverenskomsten.

Det er imidlertid værd at bemærke sig, at denne velvilje ikke omfatter pensionsbeskatningen, og at Frankrig ikke har vist sig villig til at indføre dobbeltbeskatningslempelse for så vidt angår danske pensioner, som man som skattepligtig i dette land modtager fra Danmark. På dette område sker der derfor fortsat dobbeltbeskatning.

Da både Danmark og Frankrig har indkomstskat med progressive skatteskalaer, der kommer op på at beskatte over 50 % af indkomsten, vil dette betyde, at man kan komme op på at skulle betale mere end 100 % af sin pension i skat til de to lande. Det vil altså sige, at man kommer til at skulle betale mere i skat af sin pension end man rent faktisk modtager i pension. Desuden adskiller det franske skattesystem sig fra det danske ved, at man fortsat beskatter husstanden (foyer) samlet, hvilket betyder, at man kommer hurtigere op i toppen af skatteskalaerne i Frankrig end i Danmark. Skattebyrden bliver altså hårdere i Frankrig end man umiddelbart forestiller sig, såfremt man alene har det danske skattesystem i tankerne. Den gældende franske skatteskala for indkomstskatter og sociale skatter når i 2011 op på 53,3 % af indkomsten, og den tilsvarende danske når op på ca. 52 %, og summen heraf bliver 105,3 %, hvortil kommer fransk sygekassebidrag på 8 % af indkomsten, som man har pligt til at betale, blandt andet i de talrige tilfælde, hvor man ikke modtager sociale pensioner fra Danmark. De samlede marginale skatter og afgifter af ens pensionsindkomst kan altså komme op på i alt 113,3 % af indkomsten eller 13,3 % mere end man får udbetalt.

Jeg gjorde opmærksom på dette forhold allerede ved behandlingen af selve opsigelsesloven i Folketinget i januar måned 2008, og den daværende skatteminister oplyste dengang i sit svar til mig af 16. januar 2008 på min henvendelse (Lovforslag L 13 af anden samling 2007 – 08, bilag 73), at "Frankrig i modsætning til langt de fleste andre lande alene giver fradrag for udenlandsk skat ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i stedet for at nedsætte den franske skat af den udenlandske indkomst med den udenlandske skat af denne indkomst. Der kan således blive tale om delvis dobbeltbeskatning, men den samlede skat vil altid være mindre end den pågældende indkomst". Efter hvad jeg har fået oplyst skulle embedsmænd fra Skatteministeriet have fået denne oplysning ved et møde med kolleger i Finansministeriet i Paris.

Det ville være lykkeligt, hvis denne oplysning havde været korrekt, men det er den formentlig ikke. Der er i hvert fald ingen i Frankrig, der kender til en sådan regel, når det gælder pensioner, og jeg er personligt blevet præsenteret for et antal tilfælde, hvor skattemyndighederne i Frankrig beskatter danske pensioner fuldt ud uden at tage det mindste hensyn til, at der også har fundet beskatning sted i Danmark af pensionen. Der findes i den franske code général des impôts en regel, som ligner den citerede, når det drejer sig om kapitalindtægter så som renteindtægter og aktieudbytter, men der findes så vidt det har kunnet konstateres ingen sådan regel, når det drejer sig om pensionsindtægter fra Danmark.

Det må altså på denne baggrund konkluderes, at der i dag sker dobbeltbeskatning af danske pensionsindtægter for skattepligtige i Frankrig, og at denne dobbeltbeskatning kan bevirke en samlet marginalbeskatning på noget over 100 % af pensionsudbetalingerne.

Jeg skal yderligere gøre opmærksom på, at der i Frankrig sker fuld beskatning af arbejdsmarkedspensioner, tjenestemandspensioner, folkepension og andre sociale pensioner, ATP m. v., og at det kun er privattegnede danske pensioner, hvortil en arbejdsgiver ikke overhovedet har medvirket ved finansieringen, som i Frankrig beskattes lempeligere. Og der gælder i Frankrig kun skattefrihed for privattegnede ratepensioner, de er tegnet før den 1. januar 1983, og dette forudsat at særlige betingelser er opfyldt.

For almindelige lønmodtagere gælder det altså, at de beskattes fuldt ud i Frankrig af deres pensioner, og at den samlede marginalbeskatning derved kan komme op på at æde noget mere end de får udbetalt i pension.

Det kan almindelige modtagere af dansk pension naturligvis ikke holde til, og man vil derfor kunne konstatere, at udvandringen af danske pensionister til Frankrig nu stort set er stoppet, ligesom jeg nu oplever, at den ene danske familie efter den anden, som allerede er flyttet til Frankrig, nu må give op og igen må flytte fra Frankrig til et andet land eller tilbage til Danmark på grund af, at deres økonomi ikke længere kan holde til at hele deres pension beslaglægges af skatter.

Frankrig er altså i dag blevet det land i verden, hvor man som dansk pensionist skal betale den højeste skat i verden af sine pensioner.

I den forbindelse er det værd at bemærke sig, hvad den daværende skatteminister udtalte til pressen i efteråret 2007, da lovforslaget om opsigelsesloven blev fremsat i Folketinget: " Men der er en ting, der er vigtigt at slå fast, og det er, at der ikke er nogen danske pensionister, der bliver beskattet hårdere i Frankrig, end hvis de var blevet i Fredericia" (Berlingske Tidende den 10. oktober 2007). Og i en udtalelse (den 29. juni 2007 til Dagbladet Børsen) "garanterer (han) at hvis konflikten går i hårdknude, så Danmark og Frankrig pludselig står uden en aftale, så kommer danskerne ikke til at betale dobbelt skat, selvom begge lande kræver skat. Der vil så ske dette, at pensionisterne kan trække den franske skat fra den danske skat."

Det er desværre ikke gået sådan som skatteministeren i sin tid garanterede. Det har tværtimod vist sig, at pensionisterne rent faktisk kommer til at betale dobbelt skat.

Og det i en situation, hvor både Danmark og Frankrig har indgået internationale aftaler både indenfor EU og indenfor OECD, hvor de har accepteret at tilstræbe om nødvendigt at undgå, at borgerne i medlemslandene udsættes for dobbeltbeskatning.

Således som jeg har opfattet situationen, var Danmark og Frankrig meget tæt på at opnå enighed om samtlige bestemmelser i en ny dobbeltbeskatningsoverenskomst, men med en meget væsentlig undtagelse, og det gælder reglerne om beskatning af pensionerne. Her krævede Danmark beskatning efter kildelandsbeskatningsprincippet og Frankrig fastholdt (ligesom Spanien), at beskatningen fortsat som hidtil skulle ske efter domicilprincippet eller bopælslandsprincippet. Der skiltes vandene, det var årsagen til, at Danmark skred til stort set uden at have indledt forhandlinger med Frankrig og Spanien opsagde dobbeltbeskatningsoverenskomsterne med de to lande den 10. juni 2007.

I dag står landene lige så langt fra hinanden i dette spørgsmål, som man gjorde dengang, og konsekvensen er blevet, at der i øjeblikket ikke er nogen dobbeltbeskatningsoverenskomst i sigte over hovedet mellem Danmark og Frankrig eller Spanien. Hver part holder på sin ret i konflikten og ingen af parterne er villig til at give sig. Og offeret i denne konflikt er blevet de danske pensionister, som er flyttet til eller vil flytte til Frankrig, og som udsættes for dobbeltbeskatning.

Fra dansk side er man af den opfattelse, at det efter international praksis er Frankrig, der skal give sig og yde dobbeltbeskatningslempelse, så dobbeltbeskatning undgås, og fra fransk side gør man gældende, at man ikke er villig til at fravige princippet om domicilbeskatning og har gjort dette klart i mange år over for de danske forhandlere. Dels er Frankrig ligesom Spanien de to lande i Europa, som modtager flest pensionister fra andre lande, og giver man sig overfor Danmark, kan det have følgevirkninger på de overenskomster, som man har med andre lande. Skulle man give sig, ville det desuden komme til at betyde, at de udenlandske pensionister, der flytter til landet, ville kunne komme til at bo der uden at man i det hele taget fik skatteindtægter fra dem, mens man fortsat ville skulle stå for udgifterne til disse tilflyttere til hospitaler, ældreomsorg, velfærdsudgifter, veje og anlæg med videre. Og det er man ikke villig til.

Således som situationen er i dag, ser konflikten ud til at være helt fastlåst, og der er vel i dag stor sandsynlighed for, at man må indstille sig på, at Danmark ikke har nogen dobbeltbeskatningsoverenskomster med Frankrig og Spanien i en betragtelig årrække fremover. Muligvis lykkes det aldrig nogen sinde at komme overens mellem parterne om nye overenskomster. Og dette på grund af et i den store sammenhæng relativt begrænset spørgsmål, som pensionsbeskatningen må siges at være. Det er i dag mere end tre et halvt år siden dobbeltbeskatningsoverenskomsterne med Frankrig og med Spanien blev opsagt.

Måske skulle man prøve at se på, hvorledes det er lykkedes indenfor de senere år at løse denne konflikt med andre lande.

Danmark har tidligere opsagt en dobbeltbeskatningsoverenskomst på grund af en uoverensstemmelse om beskatningen af pensionerne, nemlig med Portugal.

Men efter at man havde stået uden dobbeltbeskatningsoverenskomst med Portugal i ca. 6 år lykkedes det alligevel på portugisisk initiativ at nå frem til enighed om en ny dobbeltbeskatningsoverenskomst. Portugal var kommet ind i EU og ønskede dobbeltbeskatningsoverenskomster med alle andre EU-lande. Og da Portugal havde åbnet op for forhandlingerne, fik man relativt hurtigt en ny dobbeltbeskatningsoverenskomst i stand.

Og det der løste konflikten på pensionsområdet var, at man kom overens om at indføre en regel om såkaldt omvendt credit i beskatningen af pensionerne.

Hvad vil omvendt credit sige?

Omvendt credit vil sige, at bopælslandet får ret til i fuldt omfang at beskatte pensionerne efter landets egne skatteregler helt som hidtil. Og kildelandet (i dette tilfælde Danmark) får ret til at beskatte pensionerne efter kildelandets egne skatteregler, men således at man ved beskatningen tager hensyn til den beskatning, der allerede er foretaget i bopælslandet. Det er et princip, som man i Danmark allerede kender til og praktiserer ved beskatning af udenlandsk indkomst i ligningslovens § 33.

Med andre ord, hvis man indfører en sådan regel i en ny dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Danmark og Frankrig (og Spanien), får Frankrig (og Spanien) ret til som hidtil at beskatte pensionerne efter landets egne regler. Det er det som de gerne vil og som de har gjort hele tiden.

Og Danmark får ret til at opkræve det beløb i skat af pensionerne, hvormed den danske skat er højere end den franske (eller spanske) skat. Man sikrer sig altså, at der sker beskatning i fuldt omfang af de pensionsudbetalinger, som der har været fradrag for ved indbetalingerne, og at det derfor ikke er muligt at flygte fra skatten.

Og pensionisterne undgår at blive udsat for dobbeltbeskatning. Det bliver på ny muligt for danske pensionister at flytte til Frankrig for at tilbringe deres alderdom der under mildere himmelstrøg. Man kommer til at betale den samme skat af sine pensioner i Frankrig (og i Spanien) som hvis man var blevet boende i Danmark. Eller som man kommer til at betale, hvis man flytter til ethvert andet land, med hvilket Danmark har fået indført kildelandsbeskatning af pensioner i sine dobbeltbeskatningsoverenskomster.

Der er altså tale om det ideelle kompromis på konflikten, som i øjeblikket forekommer uløselig.

På denne baggrund skal jeg herved opfordre til, at det bringes under overvejelse at genoptage forhandlingerne med Frankrig og med Spanien med henblik på at få afsluttet nye dobbeltbeskatningsoverenskomster, hvor beskatningen af pensionerne søges løst ved at indføre et princip om omvendt credit på samme måde som det skete ved forhandlingerne med Portugal.

Såfremt det skulle vise sig, at skatteministeren ikke er villig til at tilbyde en sådan løsning på konflikten ved at Danmark tilbyder en regel om omvendt credit, som det allerede tidligere er sket i forhandlingerne med Portugal, til nabolandene Spanien og Frankrig, så skylder han unægtelig at give en motivering herfor.

Med venlig hilsen

Klaus Vilner